

Uchwała nr XI/41/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 4 września 2025 r.

w sprawie wydania opinii o możliwości wykupu przez Gminę Bierutów obligacji o łącznej wartości nominalnej 3.800.000,00 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Bierutowie w uchwale Nr XIV/134/25 z dnia 26 czerwca 2025 r.

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn.zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Maciej Gardas — przewodniczący,
- 2) Joanna Radziewa — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wyduje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości wykupu przez Gminę Bierutów obligacji o łącznej wartości nominalnej 3.800.000,00 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Bierutowie w uchwale Nr XIV/134/25 z dnia 26 czerwca 2025 r.

Uzasadnienie

Burmistrz Gminy Bierutów wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu obligacji komunalnych w wysokości 3.800.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji (pismo z dnia 3 lipca 2025 r. znak Fn.30.3060.2.2025, wpłynęło do Izby 7 sierpnia 2025 r.).

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- uchwały nr VIII/67/24 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Bierutów na rok 2025 ze zmianami,
- uchwały nr VIII/68/24 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta i Gminy Bierutów na lata 2025-2039 ze zmianami,
- uchwały nr XIV/134/25 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- sprawozdań z realizacji budżetu Gminy za 2024 r. i II kw. 2025 r.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W roku 2024 Gmina Bierutów zrealizowała dochody w wysokości 66.184.145,62 zł, w tym majątkowe 9.696.612,00 zł (odpowiednio 96,4% i 92,5% planu) i wykonała wydatki w wysokości 66.168.430,36 zł, w tym majątkowe 9.284.582,66 zł (odpowiednio 94,4% i 76,1% planu); w wyniku realizacji budżetu uzyskano ujemny wynik operacyjny w wysokości 396.314,08 zł (przy planowanym dodatnim 327.095,00 zł), a rok budżetowy zamknięto nadwyżką w wysokości 15.715,26 zł (przy planowanym deficycie 1.390.668,00 zł). W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost dochodów ogółem o 11,4% oraz spadek wydatków ogółem o 5,7% (przy spadku wydatków majątkowych o 52,3%). Zadłużenie Gminy na koniec 2024 r. wyniosło 40.063.339,58 zł (w tym zobowiązania wymagalne 106.987,58 zł) co stanowiło 77,1% wykonanych w tym roku budżetowych dochodów ogółem, pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn.zm.), zwanej dalej "u.f.p.", nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W uchwale budżetowej Gminy na rok 2025 (stan na dzień 31 lipca 2025 r.) określono dochody wysokości 73.229.593,11 zł (w tym majątkowe 13.254.671,00 zł) i wydatki w wysokości 74.093.573,95 zł (w tym majątkowe 15.840.096,70 zł). Deficyt budżetu w wysokości 863.980,84 zł, spłatę rat kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji w łącznej wysokości 8.641.352,00 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z emisji obligacji w wysokości 9.170.000,00 zł (w tym wnioskowanej emisji w wysokości 3.800.000,00 zł) oraz środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p. w łącznej wysokości 335.332,84 zł. Realizacja budżetu w planowanych wielkościach zakłada dodatni wynik operacyjny w wysokości 1.721.444,86 zł oraz zwiększenie obciążeń budżetu lat kolejnych spłatą zobowiązań z tytułu zwiększenia łącznej kwoty długu Gminy o 528.648,00 zł.

Z realizacji budżetu za II kw. 2025 r. Gmina uzyskuje dochody w wysokości 36.222.822,32 zł, w tym majątkowe 1.136.190,30 zł (odpowiednio 49,5% i 8,6% planu) i wykonała wydatki w wysokości 31.885.205,75 zł, w tym majątkowe w wysokości 1.168.024,04 zł (odpowiednio 43,1% i 7,4% planu) oraz dokonała spłat zobowiązań dłużnych na kwotę 910.666,00 zł (10,4% planu).

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy, zawierającej prognozę kwoty długu na lata 2025-2039 (stan na dzień 30 czerwca 2025 r.), zadłużenie Gminy na koniec 2025 r. określono w wysokości 40.485.000,00 zł. W kolejnych latach nie zaplanowano przychodów zwiększających dług, a możliwość spłaty zadłużenia mają zapewnić prognozowane od 2028 r. nadwyżki budżetu. Prognoza uwzględnia emisję obligacji w wysokości 3.800.000,00 zł na wcześniejszą spłatę zobowiązań, która przypadłaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet, przy jednoczesnym obniżeniu łącznych kosztów obsługi długu w całym okresie spłaty (o 782.555,00 zł), co wskazuje na wystąpienie przesłanek wyłączenia z ograniczeń, o których mowa w art. 243 ust. 3b u.f.p. Skład Orzekający Izby wydał pozytywną z uwagami opinię prawidłowości planowanej kwoty długu (uchwała SO nr XI/5/2025 z dnia 17 stycznia 2025 r.) i pozytywną opinię o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2025 (uchwała SO nr XI/16/2025 z 1 kwietnia 2025 r.).

Planowane w 2025 r. spłaty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji (9.170.000,00 zł) wraz z wydatkami na obsługę długu (3.022.212,00 zł), z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń (3.800.000,00 zł) stanowią 14,99% planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia wynoszącym 11,36%, co oznacza, że w 2025 r. relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., jest niezachowana. W myśl art. 296 c ust. 1 i 2 u.f.p. relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p., może nie być zachowana w latach 2024–2029 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Z wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, że obliczona w ten sposób relacja długu do dochodów w 2025 r. wyniesie 75,72% i w latach 2026-2029 nie przekroczy 73,51% planowanych dochodów.

W kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach wykupu obligacji stanowiących przedmiot wniosku (2029-2034) wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p. Skład Orzekający zauważa, że na spełnienie ustawowych relacji, istotny wpływ będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych na poziomie co najmniej prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej. W latach wykupu wnioskowanych obligacji (2026–2034) założono uzyskiwanie nadwyżek operacyjnych w wysokości od 1,9 mln zł do 5,4 mln zł, przy wykonanych w latach 2023 i 2024 deficytach operacyjnych w wysokości odpowiednio 3,9 mln zł i 0,4 mln zł i planowanej w roku bieżącym nadwyżce operacyjnej w wysokości 1,7 mln zł. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 u.f.p. w kolejnych latach. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wyraża pogląd, że spłata zobowiązania będącego przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez Gminę Bierutów ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2025–2039 (wg stanu na dzień 30 czerwca 2025 r.).

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Maciej Gardas